

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ సప్తమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ సప్తమః సర్గః ॥

రాజామాత్యానాం గుణానాం నీతేశ్చ వర్ణనం

తస్యామాత్యా గుణైరాసన్నిక్షాకోః సుమహాత్మనః |
మంత్రజ్ఞాశ్చేంగితజ్ఞాశ్చ నిత్యం ప్రియహితే రతాః || 1.7.1 ||

అష్టౌ బభూవుర్వీరస్య తస్యామాత్యా యశస్వినః |
శుచయశ్చానురక్తాశ్చ రాజకృత్యేషు నిత్యశః || 1.7.2 ||

ధృష్టిర్జయంతో విజయః సురాష్ట్రో రాష్ట్రవర్ధనః |
అకోపో ధర్మపాలశ్చ సుమంత్రశ్చాష్టమోఽర్థవిత్ || 1.7.3 ||

ఋత్విజౌ ద్వావభిమతౌ తస్యాస్తామృషిసత్తమౌ |
వసిష్ఠో వామదేవశ్చ మంత్రిణశ్చ తథాపరే || 1.7.4 ||

సుయజ్ఞోఽప్యథ జాబాలిః కాశ్యపోఽప్యథ గౌతమః |
మార్కండేయస్తు దీర్ఘాయుస్తథా కాత్యాయనో ద్విజః || 1.7.5 ||

ఏతైర్భూహ్మర్షిభిర్నిత్యమృత్విజస్తస్య పౌర్వకాః |
విద్యావినీతా హ్రీమంతః కుశలా నియతేంద్రియాః || 1.7.6 ||

శ్రీమంతశ్చ మహాత్మానః శస్త్రజ్ఞా దృఢవిక్రమాః |
కీర్తిమంతః ప్రణిహితా యథావచనకారిణః || 1.7.7 ||

తేజఃక్షమాయశఃప్రాప్తాః స్మితపూర్వాభిభాషిణః |
క్రోధాత్ కామార్థహేతోర్వా న బ్రూయురన్యతం వచః || 1.7.8 ||

తేషామవిదితం కించిత్ స్వేషు నాస్తి పరేషు వా |
క్రియమాణం కృతం వాపి చారేణాపి చిక్రీడితం || 1.7.9 ||

కుశలా వ్యవహారేషు సౌహృదేషు పరీక్షితాః |
ప్రాప్తకాలం యథా దండం ధారయేయుః సుతేష్వపి || 1.7.10 ||

కోశసంగ్రహణే యుక్తా బలస్య చ పరిగ్రహే |
అహితం చాపి పురుషం న హింస్యరవిదూషకం || 1.7.11 ||

వీరాశ్చ నియతోత్సాహా రాజశాస్త్రమనుష్ఠితాః |
శుచీనాం రక్షితారశ్చ నిత్యం విషయవాసినాం || 1.7.12 ||

బ్రహ్మక్షత్రమహింసంతస్తే కోశం సమపూరయన్ |
సుతీక్ష్ణదండాః సంప్రేక్ష్య పురుషస్య బలాబలం || 1.7.13 ||

శుచీనామేకబుద్ధీనాం సర్వేషాం సంప్రజానతాం |
నాసీత్పురే వా రాష్ట్రే వా మృషావాదీ నరః క్వచిత్ || 1.7.14 ||

క్వచిన్న దుష్టస్త్రాసీత్ పరదారరతిర్నరః |
ప్రశాంతం సర్వమేవాసీద్ రాష్ట్రం పురవరం చ తత్ || 1.7.15 ||

సువాససః సువేషాశ్చ తే చ సర్వే శుచివ్రతాః |
హితార్థాశ్చ నరేంద్రస్య జాగ్రతో నయచక్షుషా || 1.7.16 ||

గురోర్గుణగృహీతాశ్చ ప్రఖ్యాతాశ్చ పరాక్రమైః |
విదేశేష్వపి విజ్ఞాతాః సర్వతో బుద్ధినిశ్చయాః || 1.7.17 ||

అభితో గుణవంతశ్చ న చాసన్ గుణవర్జితాః |
సంధివిగ్రహతత్త్వజ్ఞాః ప్రకృత్యా సంపదాన్వితాః || 1.7.18 ||

మంత్రసంవరణే శక్తాః శక్తాః సూక్ష్మాసు బుద్ధిషు |
నీతిశాస్త్రవిశేషజ్ఞాః సతతం ప్రియవాదినః || 1.7.19 ||

ఈదృశైస్తైరమాత్యైశ్చ రాజా దశరథోఽనఘః |
ఉపపన్నో గుణోపేతైరన్వశాసద్ వసుంధరాం || 1.7.20 ||

అవేక్ష్యమాణశ్చారేణ ప్రజా ధర్మేణ రక్షయన్ |
ప్రజానాం పాలనం కుర్వన్నధర్మం పరివర్జయన్ || 1.7.21 ||

విశ్రుతస్త్రిషు లోకేషు వదాన్యః సత్యసంగరః |
స తత్ర పురుషవ్యాఘ్రః శశాస పృథివీమిమాం || 1.7.22 ||

నాధ్యగచ్ఛద్విశిష్టం వా తుల్యం వా శత్రుమాత్మనః |
మిత్రవాన్నతసామంతః ప్రతాపహతకంటకః |
స శశాస జగద్ రాజా దివి దేవపతిర్యథా || 1.7.23 ||

తైర్మంత్రిభిర్మంత్రహితే నివిష్టైః
వృతోఽనురక్తైః కుశలైః సమర్థైః |
స పార్థివో దీప్తిమవాప యుక్తః
తేజోమయైర్గోభిరివోదితోఽర్కః || 1.7.24 ||

|| ఇత్యాన్నే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే సప్తమః సర్గః ||